SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni", Vodnikove ulice št. 2.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 141. V Ljubljani, v soboto 22. junija 1895. **Letnik XXIII.**

Državni zbor.

Na Dunaju, 21. junija.

Stranke nasproti novi vladi.

Kriza je bila v ministerstvu tako hitro rešena, da stranke v prvem trenotku niso vedele, pri čem pravo za pravo da so in da še le sedaj polagoma stranke dolečujejo svoje stališče nasproti novi vladi. Konservativni klub je za to, da se dovoli začasni vladi proračun. Levica se je izjavila, da je pripravljena novo vlado podpirati pri razpravljanju tekočih poslov. Coroninijev klub je sklenil, v interesu države sedanjo vlado podpirati. Mladočehi so sklenili z neznatno večino, pritrditi, da se takoj prične razpravljati proračun, le rešitvi zakona o civilno-procesnem redu bodo nasprotovali.

Antisemitom se vidi, da hočejo počakati, kako se bode grof Kielmansegg vedel gledé dunajskih občinskih volitev. Ako bode ravnal nepristranski, mu ne bodo delali preglavic v državnem zboru, ako pa poseže v volitve v prilog židovskim liberalcem, napadali bodo novo vlado z vsemi po zakonih dovoljenimi sredstvi.

Proračunski provizorij.

Finančni minister dr. Böhm pl. Bawerk je izročil državni zbornici napovedani načrt zakona, s katerim se proračunski provizorij podaljša za mesec julij. Zakon obsega tudi one točke, ki določujejo zboljšanje uradniških plač.

To določilo je še Plenerjevo maslo, s katerim je hotel pri volitvah vjeti uradnike, da bi glasovali z liberalno stranko. Gotovo bo prav prišlo to tudi grofu Kielmanseggu, ki goji gorke simpatije za nemške liberalce. Najbrže pa, da tudi ta zanjka ne bo držala ter da bodo uradniki v drugem razredu pri občinskih volitvah na Dunaju glasovali z antiliberalci.

Hrvatska gimnazija v Pazinu.

Dne 21. junija je poslanec dr. Laginja s tovariši stavil interpelacijo na voditelja naučnega ministerstva, ali vlada kaj misli nato, da bi osnovala v Pazinu državno gimnazijo s hrvatskim učnim jezikom in z italijanščino in nemščino kot obligatnimi učnimi predmeti. — Gotovo se v nobeni deželi v Avstriji tako malo ne stori za šolstvo, kakor v Istri za Slovane. Drugod se ljudstvo že brani šol, ker jih je preveč, v Istri pa Slovani zanje moledujejo z vsemi silami, pa nič ne pomaga. Zato ni odveč, ako se vlada večkrat opozori, koliko v Istri še manjka glede šolstva. Ta namen je imela tudi interpelacija poslanca dr. Laginje.

Izjava Mladočehov.

Preden se je zbornica pričela posvetovati o davčni preosnovi je izjavil poslanec Kaizl v imenu Mladočehov, da so se pri razpravi o tej točki Mladočehi poslužili v skrajni meri vseh pravic, katere jim ponuja opravilni red in sicer s tem namenom, da zabranijo rešitev zakona, kateremu pod nobenim pogojem pritrditi ne morejo. Ker pa se je izrekla vlada, da davčna preosnova ne bo rešena v tem zasedanju, marveč da je ta predloga odložena za nedoločen čas, in ker je upati, da bo vsakemu varovana svobodna beseda, zato tudi Mladočehi umaknejo Vašaty-jev predlog, da bi zbornica pred vsakim glasovanjem prenehala 10 minut.

Na to je poslanec Chrzanovsky poročal o predlogu glede posojila za bosanske železnice.

Budgetni odsek.

Budgetni odsek je vsprejel danes brez debate budgetni provizorij, dovolil zboljšano vladino predlogo glede državne podpore po potresu poškodovanim krajem, vsprejel finančni zakon ter rešil zadnji del budgeta in celo vrsto resolucij, peticij i. t. d.

V budgetnem odseku je pozdravil odsek notranji minister grof Kielmansegg, na kar mu je odgovoril načelnik Russ ter izrazil upanje, da bode minister podpiral odsekova dela.

Pri posvetovanju o vladni predlogi glede državne podpore poškodovanim krajem na Kranjskem in Štajerskem je predlagal poslanec Klun resolucijo, da bi se dovolilo pomoči potrebnim hišnim posestnikom razun brezobrestnega posojila še drugo posojilo v znesku jednega milijona, katero bi se obrestovalo s tremi odstotki in amortizovalo v 20 letih.

Posl. baron Schwegel predlaga, da se ostanek, ki bi se ne porabil na deželi, določi mestu Ljubljani, in da se za vknjižbo posojila ne bo zahtevala pupilarna varnost.

Minister notranjih del opomni, da se je pokazalo pri cenitvi in preiskavi ljubljanskih hiš, da se pri zidanju ni pazilo na določbe stavbinskega reda. Ravno take stavbe so sedaj največ trpele. Želeti bi bilo, da bi se sedaj bolj strogo ravnalo po stavbinskih določbah, akoravno se tudi te morajo preosnovati.

Predloga se je sprejela z dotičnimi spremembami. Debata se nadaljuje v ponedeljek.

LISTEK.

V domačem kraju.

Povest. Spisal J. O.

(Dalje.)

IV.

Minilo je šest let.

Zunanjost Mrakovega gradu se je malo ali nič spremenila. Grad je ostal takošen kot je bil. Vrt in polje in travniki in bukovje v hribu za gradom, vse to je še bilo, ko pred leti.

Nikdo ne prebiva v gradu, razun oskrbnika, starega gospoda Kralja in nekaj družine. Pa moža so leta potlačila. V dve gubi je skoraj zlezel. Lasje so mu čisto posiveli. Starost je to naredila, kajti skrbi ni imel veliko. Takrat je bila glavna reč, kedar je bivala gospoda v gradu na počitnicah.

Prihajali pa so vsako leto. Tudi letos jih je pričakoval.

Bilo je popoludne vročega poletnega dne.

Oskrbnik je stal pri železnih vrtnih vratih in gledal po cesti do brodišča in tje prek reke na trg R.

Po cesti je prihajal grajskih hlapcev jeden. Bil je pri šušačih otave.

„Ali bo suha danes?" ogovori ga oskrbnik.

„Čudo bi bilo, ko se ne bi posušila. Grozno pripeka".

In otare si z robcem, ki ga je imel okrog vrata, pot s čela. Željno stopi pod lipovo senco tam zraven:

„Podehnil bi se rad malo".

„Le, le, — vem, da strašno trpite".

Videč, da je oskrbnik dobre volje, zvrne se hlapec, kot je bil dolg in širok v travo:

„Aha, to človeku godi."

Gospod Kralj mu ni rekel nič.

Precej časa sta molčala oba. Da bi si pa malo počitka podaljšal, začne hlapec: „Kaj se vam ne zdi gospod, da je sedaj v trgu R. mnogo drugače, kot je bilo pred petimi, 10 ali 15 leti?"

„Res je, kot praviš. In ako bi rekel pred 40, 50 leti, takrat je bilo vse drugače. Nobene zidane hiše ni bilo, sedaj so vse."

„Ali nobene ni tako lepe kot je Grudnova. Malo manj ko naš grad, se mi zdi.

„Da, štiri leta je, kar stoji. Pa nikdar ga ni v naš kraj. Postarati se je tudi moral Gruden. Tudi Vladimirja ni."

Zadnje besede je govoril bolj tiho in zaobesil je glavo.

Hlapec je vstal in odšel.

„Gospod", oglasi se z ceste zvonek glas.

Oskrbniku se lice razvedri:

„Ti si, Mimica? Dolgo sem te čakal. Daj mi hitro pisma, ti mala Smrekarica".

Rekši se posmeja in jo potaplja po kodrastej glavici.

Gospod Kralj je bil silno radoveden, kdo mu piše. Ko je pisma po vrhu pregledal, videti je bil jako zadovoljen. Vprašal je dekletce:

„Mala, kako je Barki? Ali kaj boljše?"

„Slabejša je bolj in bolj. Ko bi jo vi videli".

„Ubožica je! Ti jo imaš rada?"

„Jaz pač, vsi jo imamo radi, samo mama ne."

„Ubožci ste otroci, ki imate mačeho. In kaj pravijo ate?"

„Nič ne pravijo. Velikrat se z mamo kregajo".

„Ubogi človek!" govori oskrbnik za-sè, potem pravi glasno:

„Mimica, pojdi z menoj. Nesla boš kaj za sestro domov."

„Bom, rada."

Nekaj časa potem je hitelo dekletce od gradu v hrib proti temnemu gozdu. Še poprej ko v pol uri je bilo doma.

Smrekarjeva hiša ni bila samo od zunaj, ampak tudi od znotraj grda. Veža je bila vsa zakajena. Od šije so saje visele . . . V izbi ni bilo veliko lepše. Črn od dima je bil strop in stene rujave. Bog vé, od kedaj niso bile pobeljene. Po tleh je bilo vse razlečeno, polno slame in drugih smeti. Na sredi izbe je ležalo dete majhno. Igralo se je z ročicama in se glasilo od časa do časa samemu sebi. Usteca je imelo na smeh. Mali angelj!

V kotu pri peči je stala stara črviva postelja. Na njej je ležala sestra Mimice — bolna Barka. Kdo bi jo spoznal sedaj! Kakšna dekle je bila vlani in poprej. Krepka, zdrava, rudečih lic in lepe postave je bila, da nobena druga daleč okrog. Pa položila jo je huda bolezen na posteljo. Nobena duša

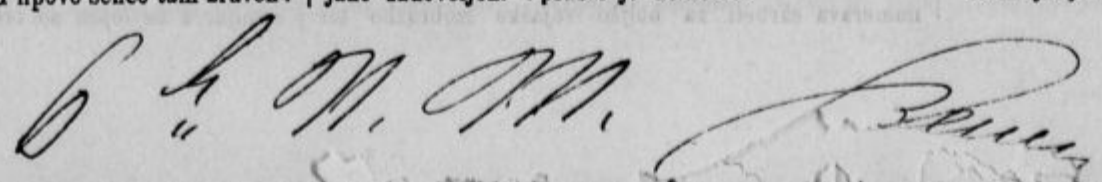

Prekop med nemškim in baltiškim morjem.

Nad 100 velikanskih oklopnic so poslale raznotere države evropske kakor tudi amerikanske te dni v kielsko vojno pristanišče ob baltiškem morju, da se udeleže slavnostij, katere je priredil nemški cesar Viljem o priliki otvoritve prekopa med nemškim in baltiškim morjem. Ponosno plapolajo danski, zveznoamerikanski, angleški, italijanski, švedski in španjski prapori. Štiri avstrijske vojne oklopnice z rudečo-belo-rudečo državno mornarsko zastavo pozdravljajo mogočne ladije nemškega cesarstva. Francija in Ruska tudi niste hoteli doma ostati. Poslali ste, akoravno bolj prisiljene, svoje flotile v Kiel. — Pač res, lepa podoba svetovnega miru v sedanjih nemirnih časih.

Dne 3. junija 1887 je stari Viljem I. položil temeljni kamen temu velikanskemu stavbinskemu delu, katero je sedaj po preteku 8 let dodelano in za katero se je porabilo več nego 156 milijonov mark. Zastonj ste si Francija in Rusija tolikanj prizadevali, da je Danska za slučaj vojske z velikimi troški utrdila glavno mesto Kodanj.

Morski prekop je moč nemške mornarice podvojil, ker je tako rekoč združil vojne ladije baltiškega in nemškega morja, katere so prej ločile nevarne morske ožine „Skager Racks“ in dobro utrjen Kodanj.

Tudi za pomorsko trgovino je prekop velike važnosti. Od leta 1871 do 1880 se je iz baltiškega v nemško morje po ladijah prepeljalo povprečno 12·25 milijonov ton blaga; 1880 do 1887 16·5 milijonov, 1894 pa že 18·5 milijonov ton. — Za to prevažanje se je leta 1882 porabilo 36.000 ladij, katere so večinoma vozile v pristanišča ob Labi, Vezri, Emzu itd. Večina teh ladij bode sedaj plula skozi prekop, ker bodo v Hamburg imele za 425 morskih milj in za 45 ur krajšo pot. Parne ladije bodo vsled prekopa vsaki dan prihranile do 455, jadrnice pa do 72 mark. Ker so izračunali, da bode vsako leto prekop preplulo vsaj 18.000 ladij, bode povprečno 4 milijone mark vsakoletnih kosmatih dohodkov, kateri se bodo po odbitih troških za vzdržavanje prekopa znižali na dva milijona čistih dohodkov.

Stavbeni mojster, kateri je naredil načrte in vodil vso zgradbo, je tajni nadstavbinski svetnik v pruskem ministerstvu, Baensch. Porojen je v Zeitzu 6. junija 1825, tedaj že 71 let star. Njegovemu neutrudljivemu prizadevanju se je zahvaliti, da je pred 8 leti pridobil tako cesarja Viljema I. kakor železnega Bismarcka za velikansko podjetje. Mož bode sedaj mirno počival na lavorikah svojega svetovno-pomenljivega dela.

Prekop je 99 kilometrov dolg ter se na vzhodni strani pri Holtenavu izliva v kielski zaliv, na zahodni strani pa pri Brunsbitelu v Labo. Zgrajen je v morski visočini, tedaj brez zatvornic. Le na zahodni strani pri Brunsbitelu je velikanska zatvornica, katera bode morala radi silnega pritoka nemškega morja skoraj vedno zaprta biti. V kanalu so na šestih krajih široka pristanišča, da se bodo tudi največje vojne ladije varno izogibale jedna drugi. Globok je prekop devet metrov, širok v površini 67 metrov, na dnu pa najmanj 22 metrov. Da so prerezali 25 metrov visoko hribovje „Heidenrücken“, morali so odvoziti nič manj nego 18 milijonov kubičnih metrov zemlje — zares neizmerno delo. Železnice in ceste vodijo deloma na stalnih deloma na vrtečih se mostovih čez prekop. Stalni mostovi so vsi tako visoki, da najvišje jambore pod njimi plujejo. — Vsi troški znašajo 156 milijonov mark (93 milijonov goldinarjev avstr. velj.). Prusija sama je dala 50 milijonov, ostale cesarstvo.

Otvorilne slavnosti so se pričele dne 19. junija, ko se je cesar Viljem s knežjimi gosti pripeljal v Hamburg. Dné 20. junija ob 3. uri zjutraj je zavozila vojna ladija „Hohenzollern“ s cesarjem na krovu prva pri Brunsbitelu v kanal. — Za njo se vozijo ladije drugih držav, med njimi tudi avstrijski aviso-parnik „Trabant“. Francozov ni v tej cesarski ekskardi. — Pričakujejo jo skoraj gotovo s kislimi obrazi v Kielu.

Slavno pokladanje sklepnega kamenja je bilo včeraj 21. t. m. ob 11. uri dopoludne, malo da ne na istem kraju, kjer je pred 8 leti Viljem položil temeljni kamen. V soboto pa bode Viljem na čelu nemške mornarice med nemškim obrežjem in danskimi otoki manevriral pred tujimi gosti ter jim kazal, kaj njegova mornarica premore.

Naša država je poslala 4 vojne ladije v Kiel, 3 križarice - oklopnice, Marija Terezija, cesarica Elizabeta in cesar Franc Jožef ter torpedovko „Trabant“, katere imajo na krovu 1560 mornarjev in 52 častnikov. Vodi jih navojvoda Karol Štefan.

Francija in Rusija se le prisiljeni vdeležujete kielskih slavnostij, katere so zlasti Francozom dale povod, da so zopet bolj glasno začeli povpraševati po svojih nerešenih bratih v Alzaciji in Lotaringiji. Cesar Viljem se sicer prizadeva, da bi Francoze pomiril — toda ti ne bodo nikdar pozabili na „revanche“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. junija.

Deficit na Ogerskem. Dohodki v državnem gospodarstvu se vedno bolj manjšajo. Nove naprave, ki so pred kratkim stopile v veljavo in na katere vlada ni bila dovolj pripravljena, zahtevajo vedno večje svote. Ti stroški se morajo vsaj približno vstaviti v prihodnji budget, kateri pa se nikakor ne morejo pokriti z novimi prihodki. Vsled tega se v finančnem ministerstvu z največjo skrbjo čaka na sostavo budgeta za prihodnje leto, ker jim je dobro znano, da se ne morejo ogniti velikega primanjkleja. Prav prijetne razmere bode našel parlament, ko se bode jeseni sešel, ker ne bo našel samo vlade brez vsakega ugleda, ampak tudi prežalostne denarne razmere. Ta zadeva bode zopet povišala vpliv današnje liberalne vlade. „Magyarorsag“ je zvedel od zanesljivih krogov, da so dohodki državne železnice v prvem četrtletju za $1^1/_3$ milijona manjši nego v prošlem letu.

Posvetovanja glede srbskih finančnih razmer v Karlovih varih so se končala 20. t. m. Nemški in francoski bančni zastopniki so že odpotovali. Principielno se je sklenilo, da se spremeni petodstotno posojilo v štiriodstotno in anuitete se ne podaljšajo. O natančnejih podrobnostih se bodo posvetovali s finančnim ministrom Popovičem na Dunuju. Ko bode vse dogovorjeno, se skliče skupščina, kterej se predloži ukrep zastopnikov.

Udanostni pozdrav iz Azije je brzojavno poslal grof Evgen Zichy iz Giorgiewska ogerskemu ministerskemu predsedniku Banffyju s sledečim besedilom: „Iz glavnega mesta stare ogerske domovine ob kaspiškem morju, ki se še dandanes imenuje Magyar, prosi ogerska ekspedicija, da se izroči našemu apostolskemu kralju udanostni pozdrav. Našo vlado pozdravlja Evgen Zichy.“ Kakor znano, grof Evgen Zichy išče po Aziji prvotne ogerske domovine. Ko bi jo pač vsi Mažari ondi iskali in našli ter se tako navdušili, da bi se vanjo povrnili, gotovo bi nikomur v Avstriji ne bilo žal.

Vojaštvo na Črnogorskem. Kakor poroča „Pol. Corr.“ je nameraval črnogorski knez osnovati stalno vojno. Toda glede na jako neugodne finančne razmere, je moral kmalu opustiti to misel. Sedaj namerava skrbeti za boljšo vojaško izobrazbo ter ustanoviti v to svrho novo podčastniško šolo s prvim januvarjem bodočega leta, podobno onim, kakoršne ima že več let srbska vlada.

Srbske finančne razmere. Zastopniki inozemskih bank se sedaj posvetujejo v Karlovih varih glede srbskega posojila. Pozornost vseh belograjskih krogov je obrnjena na ta posvetovanja. Politične in finančne razmere v deželi so nujno potrebne ugodne rešitve tega vprašanja, kajti če se to ugodno ne reši, nastane gotovo v Srbiji denarna in politična kriza. V državnih blagajnah vlada velika suša in niti toliko sredstev nimajo na razpolago, da bi mogli izplačati juli-kupone. Vlada namerava po končani razpravi predložiti naprednjaškemu klubu predlog glede nameravanega posojila. Ta predlog se bode še le po odobrenju klubovem predložil skupščini v nadaljno debato. Akoprem se jih mnogo klubovih članov protivi temu posojilu, vendar menijo, da se bode ugodno rešilo denarno vprašanje in ustreglo želji finančnega ministra, posebno ker je velika večina bančnih zastopnikov na ministrovi strani. S tem pa seveda liberalizem ne bo rešil Srbije, marveč še bolj pokopal v že sedaj neznosne dolgove.

Italija. Glede zadnjih neredov v poslanski zbornici je izjavil predsednik, da je na podlagi natančnih preiskav zagotovljen, da obžalujejo vsi poslanci, ki so se vdeležili tega sramotnega dejanja ta svoj korak. Nato je predložil poslanec Cibrario načrt, po kterem bi se poostril red za zbornično poslovanje. Po tem načrtu bi bil zbornični predsednik opravičen, odpraviti poslanca, ki bi provzročeval s svojem vedenjem jednake nemire, za deset dnij ne samo iz zbornice, ampak tudi iz poslopja Monte Citorio. Ta načrt bi bil predložil Cibrario že preteklo soboto; toda, ker so sklenili, da se izroči njegov načrt odseku za preosnovo poslovalnega reda, ki ima biti gotov v kakih osmih dneh, se je odklonila nadaljna debata.

Cerkveni letopis.

Iz Trsata v Loreto.

(Izv. dop.)

Z Reke.

V nedeljo 16. t. m. videla je Reka lepi nenavadni prizor — procesijo s Trsata na parobrod in od tod v Loreto. Zvršilo se je vender-le nameravano romanje, čeravno je naletelo na težavne zapreke. Res težavno in nevšečno je bilo zopet preložiti na nedoločeni dan — ker ni bilo mogoče na nikak način parobroda dobiti, tako da se je bolje zdelo raje vse odpovedati. Vendar vsem ni bilo to všeč, neglede na vse težave in morebiti ozlovoljenje mej ljudstvom, ostali so stanovitni. — Ko je prepresvitli g. biskup krški zvedel o žalostnem stanju nameravanega romanja, odpotoval je naglo iz Rima, da vredi stvar po mogočnosti; pisal je hitro Lloydu in posrečilo se mu je dobiti en veliki parobrod — Minervo — da odpelje po večkrat romarje v Jakin. Ker se je osobito samostan vč. oo. kapucinov v Reki trdno držal, in dva dekanata ž njim — je ta stanovitost tudi vspela. „Minerva“, vgoden veliki parobrod bila je na razpolaganje teden dni — vender za nekoliko veči ceno kakor prvi parobrodi — za vsako vožnjo tje in sem treba je bilo plačati nekaj čez 1700 gld. Prvikrat odpluli so v petek romarji iz Istre v manjem številu, okolu 150 oseb. V nedeljo popoludne nosil je barobrod 556 romarjev v Jakin in zložni posebni vlak od tam v Loret. Ker se je v naglici v hrvaških novinah o tem opomnilo, došlo je celo iz daljne Slavonije okolo dvajset oseb z dvema duhovnikoma. Ob dveh popoludne zbrali so se romarji na Trsatu in pevajoč litanije, odešli so v procesiji čez Reko na parobrod. Ob morju zbralo se je mnogo naroda gledajočega ginljivi prizor v kercanju. — Vse je šlo v najlepšem redu. Ob štirih popoludne začel se je parobrod pomikati naprej, a hodočastnici pozdravljali so se veselo od vstalih na obali.

Vožnja je bila krasna a veselost na parobrodu najsrčnejša, izražajoča se v lepih Marijinih pesmih. Človek bi mislil, da ni na vodi, ampak na kopnem, tako mirno je plul veliki parobrod proti „velikim vratom“ mej otokom Cresom in Istro proti odprtemu Jadranskemu morju. Še pred drugo uro popolnoči zagledali smo svetilnik nad Jakinom, a še je bilo tri ure vožnje. Srečno smo dospeli v Jakin — dolgi posebni vlak dojde nam do parobroda in še pred šesto uro drvi z nami proti Loreti po krasnih dolinah mej zelenimi griči. Res lepa si italijanska zemlja, a še lepša so tvoja svetišča!

---

jo ne vé ozdraviti. Nikdo bolezni ne pozna. Mačeha in mazačke so jo sicer zdravile, toda še hujše so bolnici napravile.

Mala Mimica je vstopila. Barka se je obrnila:

„Mimica, dolgo te ni bilo. Bog je dal, da se dete lepo moti.“

„Kje pa je mama?“

„V hramu spi.“

„Dobro, da je tam.“

„Bolj potihoma govori, da ne pride.“

Mimica je sestro ubogala:

„Glej, Barka, tu sem ti prinesla belega kruha in jabolk. Vse to sem dobila pri sosedu v gradu.

„Ne morem ničesar jesti —“

Kmalu zopet vpraša:

„Ali si zvedela, če so prišli grajski.“

„Nič ne vem. Videla nisem nikogar. Gotovo jih še ni.“

„Rada bi videla Palmiro, ali ne bodo jo zrle več moje oči . . .“

Tako je govorila bolnica tiho in potem deje glasno:

„Mimica, daj otroku jabolko, da se bo motilo.“

Dekletce je storilo tako. In reklo je:

„Ateta še ni domov?“

„Kje, saj veš, da prihajajo, ko je trden mrak.“

„Pa jutri je praznik. Nocoj ne bodo delali do noči. Tudi ni daleč od tod do trga.“

(Dalje sledi.)

V procesiji se pomikajo romarji naprej proti zaželjenemu svetišču. Prebili so romarji več kakor pol dneva z največim veseljem na tem svetem mestu — dokler mu ne dojde čas odhoda. Po šestih zvečer drdra zopet vlak proti Jakinu, in iz njega ljudje zopet na vgodni parobrod vsi veseli in zadovoljni. Potem odpljuje tako mirno proti Reki — v katero se po najlepši vožnji vrne v torek v jutro ob 8. uri. V procesiji se ide potem v cerkev sv. Vida, kjer stoji čudodelni križ — zahvalimo se Bogu in Mariji in romarji se razidejo z največjo zadovoljnostjo v srcu.

Še tisti dan odplula je „Minerva“ na otok Krk, da v dvakratni vožnji odpelje še 1000 romarjev, ki so se tam oglasili.

Socijalne stvari.

Delavska stanovanja.

Hajdelberško mesto je sklenilo sezidati iz premoženja mestne hranilnice delavske hiše. Začetkom je namenilo v ta namen 112.000 mark. S tem se sezidajo tri hiše, vsaka z 8 stanovanji. Hiše bodo imele pritličje in prvo nadstropje; pod streho bo za vsako stranko posebna shramba in poleg tega še sobica. Vsako stanovanje bo ločeno od druzega; imelo bo: dve veliki sobi, kuhinjo, verando. Poleg tega: stranišče, prostor v kleti, shrambo in sobico pod streho in vrtič. Najmanjše stanovanje (obe sobi in kuhinja) meri 46, 5 kvadratnih metrov. Najemnina bo znašala 180 mark za pritličje, 200 mark za gorenje nadstropje za manjša stanovanja in 250 mark za večja, ki bodo obsezala nekako 7 kvadratnih metrov več. Mesto bo s temi hišami najpreje poskrbelo za svoje služabnike in delavce. Proračunja se, da se bo hranilnici pri tem njen ustanovni kapital obrestoval po $3^1/_2$%; vrh tega se bo počasi kapital amortizoval. Če se poskus posreči, bo mesto še dalje zidalo in priredilo delavcem še cenejša stanovanja. Imenovana stanovanja so navadnim delavcem res mnogo predraga, toda urejena so tako, kakor zahteva skrb za zdravje. Mi samo to obžalujemo, da se kaj jednacega ne čuje pri nas. Kranjska hranilnica je sicer sezidala nekaj delavskih hiš in s tem v resnici mnogo koristila delavcem, toda teh hiš je mnogo premalo, vredba v njih ni povsem prilična in — predaleč so. To se čuti vzlasti pri otrocih, ki hodijo v mesto v šolo, ne da bi jim škodovalo telesno, pač pa ker jim škoduje duševno. Bog daj, da bi mogli kmalu pisati podobno novico, samo da bi stalo namesto Hajdelberškega mesta: ljubljansko mesto ali tobačna tvornica v Ljubljani, Trst, Celovec, itd.

Ženske obrtne nadzornice.

Na Nemškem so skoraj v vseh državah prosile ženske delavke, naj se zanje nastavijo posebne ženske nadzornice. Na Pruskem, Brunšviškem, v Alzaciji-Lotaringiji in v Vajmaru so jim prošnjo kratko malo odbili. Na Hesenskem je pa prva zbornica dne 27. maja sklenila z vsemi proti 5 glasovom, naj se pozivlje vlada, da za 700 hesenskih tvorniških delavk nastavi obrtno nadzornico. Kot glavni vzrok tega sklepa so sprejeli zborovalci, da je mnogo takih stvarij, o katerih delavke ne morejo govoriti z moškim nadzornikom. Na vsak način je pa potrebno, da kedo posreduje mej delavkami in mej delodajalcem. Ako se pametno organizuje novo nadzorničino mesto, se ni bati, da bi kedaj zadela nadzornik in nadzornica drug ob druzega. — Mala hesenska državica je s tem sklepom dala lep vzgled tudi nam. Dokler se rabijo ženske v tvornicah, zahtevamo tudi mi zanje ženske obrtne nadzornice.

Tedenski koledar.

Nedelja 23. jun.: 3. pobink. evang. Jezus sprejema grešnike Luk 15. Cenon šk. Ponedeljek 24. jun.: Janez Krst. Torek 25. jun.: Viljem op. Sreda 26. jun.: Janez in Pavel mm. Četrtek 27. jun.: Ladislav, Hema vd. Petek 28. jun.: Leon II. pap. Sobota 29. jun.: Peter in Pavel ap. — Lunin spremin: 29. Prvi krajec ob 2. uri 59 min. popoludne. — Solnce izide 26. ob 4. uri 16 m.; zaide ob 7. u. 49 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. junija.

(Prevzvišeni gospod knezoškof dr. Jakob Missia) so se danes z brzovlakom odpeljali na Dunaj.

(Javen ljudski shod) priredi „Katol. politično društvo v Ljubljani“ v nedeljo dne 30. junija v Podgorici pri Dobrepoljah. Dnevni red: 1. Smoter kat. narodne stranke. 2. Pomoč kmetiškemu stanu. 3. Posojilnice. 4. Slučajnosti.

(† Vpokojeni župnik Janez Zupančič.) Umrl je v petek ob sedmih zjutraj Janez Zupančič, vpokojeni župnik-zlatomašnik v Radomljah v 76. letu starosti svoje. Pokojnik je bil tih, pobožen in ponižen gospod. Bolehal je že mnogo let, konečno služboval kot župnik v Ihanu, zdaj pa že 16 let v pokoju — pa delavnem — na tem mestu. Vrhu vestnega dušnopastirskega delovanja je tudi mnogo pisal in izdal več nabožnih del: „Kruh nebeški“, „Duša popolna“, „Dušna pomoč za bolnike“ v treh zvezkih itd. Njegove knjige so prav dobro rabljive. N. v m. p.!

(Služba božja pri oo. Frančiškanih) se jutri zopet prične v cerkvi in zato ne bode več sv. maš v „Zvezdi“. — Maše na prostem se sedaj obhajajo še na št. jakobskem trgu.

(Škoda vsled potresa na Štajerskem.) Cerkev sv. Radegunde v župniji Šmihelj nad Mozirjem so začeli podirati. To je jedina cerkev na Štajerskem, katera se vsled potresa mora podreti. — Cerkev v Novištifti, ki o velikonočnem potresu ni nič trpela, dobila je precejšnje razpoke o zadnjem potresu dne 10. t. m.

(Dar.) Neimenovan dobrotnik je izročil gosp. stolnemu vikarju, Mat. Mraku hranilno knjižico obrtnega podpornega društva za 200 gld., katera svota se je po njegovi želji tako-le razdelila: 100 gld. za popravo Marijanišča, 50 gld. za nunski in 25 gld. za frančiškanski samostan, 25 gld. za šentjakobsko cerkev, obresti v znesku 22 gld. 64 kr. gosp. prof. Anton Kržiču za pripravniško semenišče. — V imenu obdarovanih izrekamo blagemu dobrotniku prisrčno zahvalo.

(Za poškodovane po potresu) nam je poslal č. g. Andrej Ferfolja, župnik v Zgorniku 9 gld., Bog plačuj stotero.

(Dar „Glasbeni Matici“.) Imenovano društvo sprejelo je od slovenskega koroškega pomožnega odbora v Celovcu po gosp. Vekoslavu Legatu darilo 30 gld. kot prispevek k velikim stroškom, ki jih je provzročil potres na društveni hiši. „Glasbena Matica“ zaznamuje ta dar kot prvi in dosedaj edini, ki se je njej naklonil v sedanjih, za njo težkih dneh, ko je prišla s zrušeno hišo skoraj ob vse svoje premoženje. Odbor izreka zato tem prisrčnejšo zahvalo vrlim Korotanom.

(Iz Polhovega Gradca) se nam piše: Gledé potresa pri nas mi je nastopno sporočati: Naša farna cerkev je res precej razpokana, vendar so vse razpoke že od poprej, samo da so sedaj nekoliko bolj zazijale. Nekaj obokov se je podrlo, par dimnikov se je skopicalo raz strehe, par sten odstopilo, vendar vse to so bile stavbe, ki so že poprej več ali manj vpile po zidarju, naj jih reši propada. V zahvalo, da nam je bil Bog toliko milostljiv, imeli smo binkoštni torek procesijo na Goro k sv. Lovrencu, katere se je udeležilo nenavadno veliko pobožnega ljudstva. — Tudi procesija sv. Rešnjega Telesa se nam je posrečila; od druzega blagoslova naprej nam je pač nagajal nekoliko dež, pa ne toliko, da bi se nam bilo treba vrniti. — Kar moram posebno pohvalno omenjati, je pa naše cerkveno petje, za katero se veliko trudi naš sedanji gospod Janko Bajec, in reči moram, da ne brez vspeha. Vse je v strogo cerkvenem duhu. Naj bode za to požrtvovalnemu gospodu pevovodju na tem mestu izrečena javna zahvala, zlasti ker je v primeroma kratkem času toliko dosegel, če prav ima le malo pevskih močij na razpolago. — Drugo leto dobimo dvorazrednico, katere krvavo potrebujemo. Lahko si mislite, koliko more doseči učitelj v šoli, naj zna še tako dobro pedagogična pravila, ako ima najedenkrat pred seboj okoli 130 nadobudnih glavic, katerih pa ima vsaka svojo misel. To vam je lep pogled: kakor jezero pravega pravcatega živega srebra! — Letina kaže še dosti dobro, vendar sadja ne bo kaj prida. — Ta teden začnemo s popravo farne cerkve in če se sploh kaj posebnega dogodi, poročam pozneje; ako prej ne, prav gotovo takrat, kedar dobimo slovenski poštni pečat. Sedanji — samonemški — je res prava sramota (Skandal) za čisto slovenski Polhov Gradec (ne vem če zna pet ljudij nemško). Človek bi skoraj ne verjel, da smo tako blizu Ljubljane, središču Slovenije. Na noge torej, Pograjci, in pokažite, da je Polhov Gradec na Slovenskem, ne pa tam gori kje v „Reichu“!

(Iz Belokrajine.) dne 16. junija. Minole dni poučeval je v Belokrajini potovalni učitelj g. Gombač o zelenem cepljenju. Kako lepo se glasi, ko se bere po časopisih: „Potovalni učitelj poučeval bode po Dolenjskem o zelenem cepljenju.“ Kdor pa je bil navzoč pri tem pouku, ta mora reči, da isti ne zadostuje svojemu namenu. In zakaj ne? Gospod potovalni učitelj naznani okrajnemu glavarstvu le malo časa pred poukom svoj prihod. Gospod učitelj naj vé, da nima okrajno glavarstvo v Črnomlju še telefona, da bi tem potom naznanilo županom, da naj ukrenejo potrebno, da se občani v obilici udeležé tega pouka. Zato pa ni bila udeležba tega pouka taka, kakoršna bi bila, ko bi bil gospod učitelj svoj prihod nekoliko prej naznanil, in to tudi radi tega, ker se je po nekaterih krajih pozno popoludne čas za ta pouk odločil. Da bi imel pouk boljši vspeh, treba bi bilo, da se okrajno glavarstvo o pravem času o prihodu potovalnega učitelja obvesti, da to ukaže županom, da skrbi za obilno udeležitev. Tudi čas, v katerem on poučuje, je prekratek, kajti gospod učitelj poučuje kake pol ure, torej poučuje potovalni učitelj res le potovaje. Da bi imel pouk pravi vspeh, moralo bi županstvo vse sinove vinogradnikov na to opozoriti, da se udeležé cepilnega pouka, ki naj bi ne trajal le pol ure, ampak tako dolgo, da bi si vsak udeleženec popolnoma prisvojil način cepljenja. Pri tako kratkem pouku bi si pa hudomušni ljudje morebiti mislili: „Sebi orješ, sebi seješ, sebi bodeš tudi žel.“

(Mestna blagajna in mestno knjigovodstvo) bodete prihodnji ponedeljek, torek in sreda zaradi snaženja uradnih prostorov za stranke zaprte.

(Iz Trsta) se nam poroča: Dne 19. junija ob obletnici smrti nadvojvode Maksimilijana je bila sv. maša v dvorni kapeli v gradu Miramar. — Dne 27. junija bodo isterski rodoljubi slovesno obhajali 25 letnico časnika „Naša Sloga“. V ta namen je 27. junija ob 8. uri sv. maša v cerkvi sv. Antona novega za rajne utemeljitelje lista „Naša Sloga“. Ob 9. uri je sestanek zaupnikov stranke in prijateljev lista v prostorih „Slavjanske Čitalnice“. Ob 1. uri je skupno kosilo v čitalnici. Za vdeležbo pri slovesnosti se je oglasiti do 23. junija pri uredništvu „Naše Sloge“.

(Domača umetnost.) Letos o Veliki noči so dobili v Št. Rupertu pri Velikovcu nov Božji grob, katerega je jako umetniško napravil gosp. Ludovik Grilc, akademični slikar v Ljubljani. Božji grob obstoji iz dveh obokanih kulis, kateri ste zelo okusno in živo slikani, zadaj je zelo lepo na platno slikana podoba mesta Jeruzalema. Vse delo je nadrobno zelo umetniško izdelano. Z dobro vestjo moremo tega nadarjenega umetnika vsem slovenskim cerkvenim predstojništvom najtopleje priporočati.

(Zopet strela.) Iz Planine: Danes, 21. junija, ob pol 8. uri zjutraj, je treščilo v dimnik hiše št. 17 v Jakovici. Strela je švignila po dimniku naravnost v kuhinjo, kjer sta stali poleg ognjišča vdova Rotija Kolar in njena rejenka, vsaka na jedni strani ognjišča. Strela je oplazila vdovo, da je bila pri ti priči mrtva. Vsi poskusi, jo oživiti, so bili brezvspešni. Rejenka je bila od puha omamljena, pa se je kmalu zavedla; upati je, da ostane. — Letošnje leto je pač vse polno nenavadnih nesreč: sneg, da ni bilo tacega, trimesečna povodenj, potresi in dvakrat strela. Kaj nas še čaka? Bog nam prizanesi!

(Grafična izložba v Pragi) je bila zaključena minolo nedeljo ob 8. uri zvečer, poprej se je pa vršila še razdelitev od izložbenega razsodišča prisojenih diplomov in priznanic. V drugi skupini (akcidenčni stavek in akcidenčni tisek) odlikovan je bil med drugimi s častnim diplomom gospod Srečko Magolič. Gospod S. Magolič je marsikako sliko narisal i za leposlovni list „Dom in Svet“.

(Poboj.) Včeraj dopoludne sta se sprla delavca, ki podirata Bernardovo hišo na Marijinem trgu. Fr. Čebul je Janeza Hribarja z opeko tako po glavi udaril, da mu je razbil črepinjo. Nevarno ranjenega so prenesli v bolnico.

(Nesreča.) 9 letni Jos. Kralj je dne 20. t. m. z odprtega okna hiše št. 24 na Tržaški cesti tako nesrečno padel, da se je nevarno poškodoval. Prenesli so ga v bolnico.

(Kres.) Jutri, v nedeljo zvečer, se bode kakor vsako leto zažigal kres na „Drenikovem vrhu“.

(Znani ropar Bellcoscia) je te dni umrl na Korziki. V svojem življenju je storil toliko zločinstev, da jih ni moč našteti. V letu 1848 je ubežal v gorovje, ko je umoril nekega notarja, ker mu ni hotel izdati ponarejenega spričevala. V poznejšem času je odpeljal hčer bogatega posestnika Ceratija, ž njo je

pa odpeljal tudi njenega očeta in vse, ki so jo hoteli braniti, ter je je šele tedaj odpustil, ko mu je deklica obljubila, da ne bo dala roke nobenemu druzemu. Ko se je pa pozneje vendar-le omožila, je umoril njenega ženina. Ko je leta 1890 tedanji predsednik Carnot obiskal Korziko, ga je prosil pomiloščenja ter se podal nato v Bastijo. Pred porotniki je bil l. 1892 oproščen vsake kazni, ker so bila njegova zločinstva že zastarana (!), vendar se ni smel podati nazaj v Korsiko, ampak odkazano mu je bilo mesto Marseill v nadaljno bivanje. Ker pa ni bil vajen mirnega življenja, jo je popihal skrivoma zopet v gore, kjer je bival do svoje smrti.

(Nevihta.) Jako žalostna so brzojavna poročila o nevihti, ki je zadela včeraj mnogo krajev na Češkem. Tako se poroča iz Prage: Na zahodnem delu Češke se je utrgal oblak; vasi Bestovice, Savestin in Breznica so preplavljene; promet je popolno ustavljen. V kraju Hrazno in drugod je podrtih več hiš, nekatere je voda odnesla. Ravno tako sta pod vodo oba predmestja mesta Rokicana. Vsi kraji ob Beraunskem porečju so v nevarnosti. — V Reichenavu in Glognicu so čutili včeraj jako močen potres. — V Budimpešti je udarila strela v vilo generalnega konzula Ratibora. Popolno je uničena.

(Semnji po Slovenskem od 24.—29. junija.) Na Kranjskem: 24. v Tržiši, Št. Jurju pri Svibnjem, Črmošnjicah, Matenji vasi, Drnovem, Loki, Boh. Bistrici, Rovtah, na Mirni, v Češnjicah, Ribnici, Višnji gori; 27. v Strugah pri Cerkvi; 28. v Radečah. — Na Štajerskem: 24. v Št. Jurju ped Tabrom, Konjicah, na Laškem, v Podsredi, Setalih, Strasi in na Ljubnem; 29. v Gomilnici. — Na Koroškem: 24. v Gutštajnu; 28. v Grajfenbergu. — Na Primorskem: 24. v Ajdovščini, Št. Evani (Duino), v Boljuncu za blago in živino; 25. v Korminu (3 dni); 28. v Kastelnovi (Nov. gr.)

Izkaz milih darov,

poslanih knezoškofijstvu ljubljanskemu o priliki potresa za ponesrečence v prosto razpolago.

Škofijski ordinarijat tržaški 800 kron; župnije Prem 50 kron, Mavčice 20 kron, Vranja Peč 12 K., Sv. Duh na Dolenjskem 15 kron 20 bel., Primskovo 20 kron; upravništvo „Primorskega Lista“ v Gorici 84 kron; vikarij Anton Keber v Mavhinjah na Goriškem 100 kron; Št. Jurij pri Šmariju 32 kron.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Mestno županstvo v Plznu, kot tretjo zbirko 453 gld. 70 kr.; društvo nár. gledališča v Pragi, kot čisti dohodek v ta namen prirejene predstave, pri kateri je kot gost sodelovala gospodična M. Pospišilova, 368 gld. 41 kr.; gosp. Andrej Gabršček, tiskar in urednik v Gorici kot V. zbirko (izkazano podrobneje v „Soči“) 255 gld.; občinski urad trga Žalec kot čisti dohodek v ta namen prirejene tombole 140 gld.; administracija časopisa „Narodni Listy“ v Pragi, nadaljno zbirko 106 gld. 42 kr.; županstvo trga Središče, zbirko 100 gld.; županstvo trga Virovitica na Hrvatskem, 50 gld.; Jan Maša, urednik časopisa „Jihlavske Listy“ v Iglavi kot čisti dohodek v ta namen prirejene veselice 20 gld.; deželnih strelcev štacijsko poveljništvo v Brunecku, zbirko 12 gld.; hranilno društvo v Kloboucih pri Brnu, 10 gld.; delavci tovarne za železniške vozove v Aradu 4 gld. 95 kr.; gospod Josip Podívinski v Gross-Ullersdorfu 4 gld. 70 kr.; g. Karol Müller na Dunaju, 3 gld.; gospa C. pl. Proskowetz v Šumberku na Moravskem, 1 gld. 99 kr.; gospodična Mici Hartleben v Šumberku, 1 gld. 55 kr.; gosp. F. Lazarini na Dunaju, 1 gld. 22 kr.; neimenovan v Šumperku 30 kr.

Društva.

(Pevsko društvo „Slavec“) priredi jutri, nedeljo popoludne ob ugodnem vremenu mali popoldanski izlet v Vevče, kjer bode poleg petja in proste zabave zažgalo tudi kres z umetaljnim ognjem. Gostje dobro došli!

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Ajdovščino in okolico.) Vabilo k javni veselici, katera bode v nedeljo dne 23. junija 1895 na dvorišču g. Fr. Bratine v Ajdovščini. — Vspored: 1. Ipavec: „Domovini“, štiriglasni ženski zbor. 2. Nagovor. 3. Nedved: „Avstrija moja“, moški zbor. 4. Volarič: „Divja rožica“, dvospev za sopran in alt. 5. Volarič: „Slovan na dan“, mešani zbor, sopran- in alt-solo. 6. Jaklič: „Pomladanska“, moški zbor in bariton. 7. * * * „Sarafan“, ruska narodna. 8. „All right“ („oll rajt“), veseloigra v jednem dejanju. Češki spisal dr. Josip Štolba. Preložil Ivan Gornik. — Začetek točno ob 5. uri popoludne. — Vstopnina 20 kr., sedež 30 kr. — Z ozirom na to, da namerava podružnica postati s pomočjo veseličnega prihodka pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejmejo. — Ako bi bilo vreme neugodno, se veselica prenese na 7. julija t. l. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Prostovoljna požarna bramba v Vipavi) priredi na praznik sv. Petra in Pavla, to je dné 29. junija 1895, jako pomenljivo slovesnost, namreč blagoslovljenje vsega požarni brambi pripadajočega gasilnega orodja pred farno cerkvijo svetega Štefana v Vipavi. Vspored: 1. Ob 5. uri zjutraj budnica. 2. Ob 8. uri sprejem tujih gostov. 3. Ob ½10. uri slovesno blagoslovljenje orodja. 4. Po dovršenem blagoslovljenju slovesna sv. maša. 5. Po sv. maši vaja društva z vsem orodjem. II. 1. Prosta zabava. 2. Srečkanje z mnogovrstnimi dobitki. — Prosta zabava vrši se v znanem, visokorodnemu gospodu Karolu grofu Lanthierie-ju slišujočem dvorišču, tako zvanem „pod kostanjem“ ali „pod skalo“, pri kateri zabavi svira veteranska godba iz Pervačine pri Dornbergu. Prosi se, da naznanijo društva njih prihod radi prenočišča v teku 3 dni. K obilni vdeležbi vabi najuljudneje odbor.

Narodno gospodarstvo.

Železnica Karlovec-Knin.

Iz Zagreba, 3. junija.

Minulo je že trideset let, ko je tajnik kranjske trgovsko-obrtne komore Zupan dokazal potrebo železniške zveze mej Dunajem-Ljubljano-Novim mestom-Karlovcem in Bihačem. To bi imela biti najkrajša proga železniška z Dunaja na jug avstrijskih dežel. Ali s kolikimi težavami se je začela ta proga zidati od Ljubljane dalje, znano je še vsakemu predobro, a na zidavo od Karlovca pa do Bihača pa ni mogel nobeden resnobno misliti, kajti odkar je zavladal v naši državi dualizem, niso državniki jedne in druge državne polovice nič kaj radi gledali, da se vežejo dežele po omenjenej osnovi. Posebno pa je bilo Mažarom neljubo, ko se je zahtevala večkrat zveza z Dalmacijo skozi Hrvatsko. Kratkovidna je bila ta politika na vsak način ne samo glede Ogerske, nego tudi cele države, da se je Dalmacija toliko časa pustila brez vsake zveze po suhem z ostalimi zemljami monarhije. Vendar pa so se tudi v tem pogledu nazori merodajnih krogov spremenili, kajti čim dalje bolj je jasna potreba take zveze z Dalmacijo, posebno odkar se širi železniška mreža po Bosni. Mažari so popustili ter podelili baronu Ljudevitu Ožegoviću koncesijo za pričetna dela za železnico iz Karlovca čez Slunj-Drežnik-Petrovo selo-Zavalje (Bihač)-Dolnji Lapac-Suvaja-Srb-Drenovac-Knin na progo Knin-Spljet. Od koncesije pa do zidanja je seveda še daleč, vendar pa je že to dober znak, da se je sploh dala dozvola za tako podjetje, dočim se je izjavil še pred nedavnim ogerski minister komunikacij o kaki železnici v teh krajih prav nepovoljno, to pa seveda največ radi Reke, ker se Mažari bojé da bi mogel Senj, ko bi bil zvezan z železnico z notranjimi kraji, jeden del trgovine reške potegniti nase. To bi se moglo zgoditi a bilo bi tudi pravično, da se to trgovsko mesto zopet povzdigne.

Železnica Karlovec-Knin bode izpeljana od Slunja dalje bolj ob meji mej Hrvatsko in Bosno ter se bodo nanjo lahko naslonile krajše železnice od morja in iz Bosne ter bode postala za izvoz robe iz teh dežel, pa tudi iz dalmatinskih luk gotovo najznameniteja proga, ki se bode nadaljevala tudi skoz slovenske dežele. Zategadelj bode treba poskrbeti za zvezo mej Karlovcem in Metliko-Novim mestom. Po našem mnenju ni umestno, da se misli zidati iz Novega mesta do Metlike ozkotirna železnica; z ozirom na progo Knin-Karlovec naj se vzame normalni tir, kajti kar je bila osnova pokazala že pred tridesetimi leti popolnoma opravdano, to se bode gotovo v našem času izvelo, namreč: da bode proga-Knin-Karlovec-Ljubljana najbližja zveza Dunaja z jugom naše države.

S tem se zgubé pa tudi predsodki gledé trgovinskih odnošajev, da bi mogla Dolenjska dalje od Novega Mesta naginjati h Karlovcu, a ne k Ljubljani. Deloma bode to ostalo tudi vkljub ozkotirni železnici, kajti ves kraj s te strani Gorjancev že po naravni legi pripada h Karlovcu, s katerim trguje že od davnih časov. Ta lokalnega pomena trgovina pa se ne sme v poštev jemati z ono koristjo, katero bi mogla imeti omenjena železnica in kraji na njej vsled velikega prometa z juga in od severa skozi naše dežele.

Tako hitro se sicer omenjena proga še ne bo zidala, če tudi je dana koncesija za pripravo; denarno vprašanje bode seveda tudi v tem slučaju odločilo, da se izvede osnova prej ali kasneje. Neki misle, da to podjetje podpira tudi ban, češ da bi to bil korak bližji k zedinjenju Dalmacije s Hrvatsko. Če tudi ni tako, verjetno se nam zdi, da hrvatska vlada misli podpirati zidanje železnice skoz Hrvatsko iz narodno-gospodarskih ozirov, ki so v tem pogledu gotovo najbolj merodavni. Zidanje te proge je zdaj sproženo, a del dolenjske železnice od Novega mesta do Metlike zdaj ne kaže zidati oskotirno marveč normalno.

Telegrami.

Dunaj, 21. junija. Vodja antisemitske stranke dr. Lueger je pojasnil včeraj pri volilskem shodu svoje stališče do ministerskega predsednika. Mej drugim je rekel: „Reči moram, da se je vedel grof Kielmansegg povodom razpustitve občinskega sveta proti naši stranki prav pohvalno. Jaz tega ne konštatujem zato, da bi se laskal ekscelenci, ampak da dam čast resnici, ter izjavljam, da mu ne bomo delali nikake opozicije, ako bo pri bodočih volitvah jednako lojalno postopal, kakor v zadnjem času. Ako se pa postavi na stran liberalcev, tedaj je boj, in sicer tak boj, kakoršnega zna voditi naša stranka.“

Dunaj, 21. junija. (Poslanska zbornica.) §§ 277. do 285. davčne preosnove so se vsprejeli brez daljše debate. S tem je rešenih vseh šest poglavij davčne preosnove v drugem branju. Sedaj preostaja še vvodni zakon s finančnim načrtom. Druga točka dnevnega reda je bilo bosensko državno posojilo v znesku 24 milijonov kron. Ker poročevalec Szczepanowski ni navzoč, prične posvetovanje načelnik budgetnega odseka dr. Russ ter toplo priporoča ta nujni predlog.

Dunaj, 21. junija. Pri današnjem poslavljanju bivšega pravosodnega ministra grofa Schönborn ga je nagovoril sedanji vodja sekcijski načelnik Krall ter se mu v svojem, kakor tudi v imenu ostalih uradnikov zahvalil za njegovo dobrohotnost.

Dunaj, 22. junija. Konservativni klub je imel včeraj mnogoštevilno obiskano sejo. Načelnik grof Hohenwart je iskreno pozdravil bivšega ministra grofa Falkenhayna ter izročil klubu kneza Windischgraetza poslovilni pozdrav. Baron Dipauli je predlagal, naj se izreče zahvala načelniku kluba grofu Hohenwartu, za skrb in previdnost, s katero je vsikdar, vzlasti pa v zadnjih prevažnih dnevih, zagovarjal klubove koristi. Ta predlog so poslanci z vsklikom soglasno vsprejeli z živahnimi ovacijami za grofa Hohenwarta. Poslanec Vošnjak se je posebej v imenu slovenskih klubovih članov zahvalil Hohenwartu na njegovem delovanju za celjsko vprašanje, ker bi sicer brez njega v tem oziru ničesar ne bili dosegli. Na to se je vršil razgovor o novem političnem razmerju ter je bila soglasno sprejeta nastopna resolucija: Konservativni klub izjavlja, da bo sedanji provizorični kabinet pri izvrševanju naloge, da se namreč reši proračun za leto 1895 ter da se oskrbujejo tekoči posli, podpiral z ozirom na državno potrebo.

Budejevice, 21. junija. Pri današnji seji občinskega zbora je naznanil župan, da bode bival cesar od 2. do 4. septembra povodom vojaških vaj v Budejevicah. To naznanilo se je s slava-klici vzelo na znanje.

Belgrad, 21. junija. Ministerski svet je odobril principijelno določbe konference bančnih zastopnikov v Karlovih varih.

Carigrad, 21. junija. Nota, katero je oddala zastopnikom dne 16. t. mes. turška vlada, poudarja, ne da bi posebno omenjala Armenijo, potrebo preosnove in odobrava predlagano imenovanje višjega komisarja. Druga določila note so večinoma nejasna.

Umrli so:

20. junija. Radvil Bayer, blagajnikov sin, dva in pol mes, Florj. ulice 29. pljučni odem.

V bolnišnici:

19. junija. Andrej Švegel, gostač, 70 let, jetika.

V hiralnici:

20. junija. Franc Križaj, pisar, 50 let, sušica možgan.

V otroški bolnišnici:

21. junija. Štefanija Kavčič, sprevodnikova hči, 3½ leta, Morbus Brightii.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje zrakomera v mm	Stanje toplomera po Celziju	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
21	7. u. zjut.	736·6	17·0	sl. zapad	oblačno	2·0 Regen
	2. u. pop.	738·2	21·8	sl. jvzh.	"	
	8. u. zveč.	739·3	17·8	sl. svzh.	"	

Srednja temperatura 18·9°, za 0·3° nad normalom.

Zahvala.

Slavnemu slovenskemu koroškemu pomožnemu odboru v Celovcu.

Radostno potrjujoč sprejem tridesetih goldinarjev, došlih od slavnega pomožnega odbora Koroškega vsled potresa hudo poškodovani Trnovski župni cerkvi, zahvaljuje se z dna srca velespoštovanim darovalcem gorotanskim Slovencem, ki ne zapuščajo svojih bratov v kruti nesreči. Bog jim povrni stotero!

V Trnovem v Ljubljani v dan sv. Ahca 1895.

Ivan Vrhovnik,
župnik.

Poslano.

403 1—1

Gosp. Seemann, svečar v Ljubljani, pravi v svojem „poslanem“ v „Slovencu“ štev. 134, dné 14. t. m., da je primoran objaviti, da sem pri obravnavi dné 21. maja t. l. odstopil od svoje tožbe proti njemu radi zazžaljenja časti vsled poravnave, sklenjene po posebnem prizadevanju mojega gosp. zastopnika, na podlagi od njega oddane izjave, katere navaja le prvi odstavek; drugi važni odstavek poravnave je izpustil, ki se glasi:

„Der Privatankläger nimmt diese Erklärung zur Kenntnis, fällt von seiner Anklage ab und Herr Paul Seemann verpflichtet sich die verglichenen Strafprozesskosten per 100 fl. binnen 8 Tagen zu handen seines Vertreters Herrn Dr. Stanič in Görz zu bezahlen.

Paul Seemann m. p.

Jernej Kopač m. p.“

Zakaj je g. Seemann izpustil ta odstavek naše poravnave, ako se je moj zastopnik toliko prizadeval za poravnavo, in zakaj je on plačal moje tožbene stroške v znesku 100 gld.?

Res je, da je moj zastopnik, g. dr. Stanič med pogovorom — ker mu je g. prof Knappitsch izrazil to željo — omenil, da se lahko poravna ta zadeva brez razsodbe, ako gospod Seemann dá zadostno zadoščenje žaljene časti; a g. Seemann upal je na podlagi rezultata g. Knappitsch-a analize boljšega vspeha, zato je pustil obravnavati.

Ko pa je g. Seemann slišal vso razpravo, tedaj je predlagal njegov zastopnik g. dr. Suyer poravnavo brez sodnijske razsodbe.

Na to je izjavil moj zastopnik, g. dr. Stanič, da meni ni na tem ležeče, da bi bil g. Seemann obsojen, da le zahtevam, da prekliče svoje žaljenje, ter si je prizadeval to doseči. Ker se je g. Seemann obotavljal dati zahtevano zadoščenje in se še vedno opiral na mnenje in analizo g. prof. Knappitsch-a, tedaj sva predlagala z mojim zastopnikom, da opustimo poravnavo ter da naj se pošljejo vse štiri že preiskovane sveče, tri iz Gorice in ena g. prof. Knappitsch-a v nadaljno kemično preiskavo v tej zadevi najmerodajnejši avtoriteti na dunajsko vseučilišče.

Konečno se je g. Seemann podvrgel ter dal navedeno izjavo in plačal sodnijske stroške.

Druzega nego to tudi nisem od njega zahteval, ker vse drugo zadoščeno mi je bilo dovolj z analizo treh sveč pri tukajšnjem c. kr. kemičnem poskuščevališču, s preiskavo in obravnavo.

Res je, da sem bil leta 1893 v pomanjkanju domačega voska, kupil nekoliko srbskega, koji se je ločil od našega v tem, da je bil nekoliko mehkejši. Ker prej nisem nikdar izdeloval srbskega voska, hotel sem se prepričati o njegovi dobroti in lastnosti; zato sem ga posebej belil in samo iz tistega napravil nekaj sveč. Od teh poslal sem jih bil nekoliko preč. g. Ed. Legatu v Lipico.

Med tremi svečami, koje je c. kr. kemično poskuševališče v Gorici preiskovalo, nahaja se ona polfuntna sveča prav iz istega voska, in ta je zaznamovana v tukaj priobčenem certifikatu z dné 26 jan. t. l. pod št. 1 ter spoznana kot prava čebelno-voščena, četudi nekoliko slabejša od drugih dveh.

Anal.-Nr. 1202.
Prog.-Nr. 155.

Certificat.

Es wird hiemit bestätiget, dass die am 18. l. M. von Sein. Hochwürden Herrn Eduard Legat, k. k. Hofgestüts-Kaplan in Lipica, eingelangten 3 Muster von Wachskerzen, behufs Prüfung auf ihre Echtheit der chemischen Analyse, unterworfen, folgende Resultate ergaben:

	Muster Nr. 1	Muster Nr. 2	Muster Nr. 3
Schmelzpunkt . . .	63—64° C.	63—64° C.	63—64° C
Spezifisches Gewicht .	0.965	0.965	0.965
Säurezahl	20·—	21·4	21·4
Verseifungszahl . .	92	98	99

Auf G und dieser Resultate muss erklärt werden, dass alle 3 untersuchten Kerzenmuster aus echten Bienenwachs erzeugt wurden.

Görz am 26. Jänner 1895.

Für den Director der k. k. landwirtschaftlich-chemischen Versuchstation:

M. Devarda m. p.

Analysentaxe pr. Muster 4 fl. = 12 fl

Für die richtige Abschrift:

Ad. Beneschovsky m. p.

Gledé g. Seemanovega povdarjenja, da je gosp. profesor Knapitsch tudi med sodno obravnavo vzdrževal svoje zvedeniško mnenje, moram omeniti, da mnenje ni še nikak dokaz. On je menil, da je bil v tisti sveči parafin ter da bi se ga dalo po Buchnerjevi metodi izločiti, a on tega ni storil!

Ako želite, rad objavim kako je gospod Knappitsch vzdrževal svoje mnenje pri sodnijski razpravi, in kako sodbo je izrekel tukajšnji veščak kot priča pri sodniji gledé g. Knappitscheve analize.

Sicer mi je pa tudi prečastiti gosp. E. Legat v Lipici o času Seemanovega napada poslal sledečo izjavo gledé praktične vporabe mojih in Seemanovih sveč:

Lipica, 14. februvarja 1895.

Častiti gospod Kopač!

Na Vašo prošnjo, da bi o Vaših svečah, katere sem eno leto skoraj skupaj s Seemanovimi rabil, svoje mnenje izrekel Vam sledeče vestno sporočim:

a) Ko so v cerkvi ob enem Seemanove in Vaše sveče gorele, nisem nobenega posebnega razločka najti mogel.

b) Bil sem z Vašimi svečami popolnoma zadovoljen, zaradi tega sem jih letos zopet pri Vas naročil, akoravno si je g. Seemann mnogo prizadeval, me zopet za svoje pridobiti.

c) Ko sem od istih Vaših sveč, katere sem gosp. Seemannu v Ljubljano v preiskavo poslal, od c. kr. poskušnega zavoda (k. k. Versuchstation) v Gorici analizo dobil, v kateri ta zavod potrdi, da so vse tri sveče razne velikosti iz pristnega voska, sem popolnoma prepričan da je istina.

d) So Vaše sveče pri kilo za 25 kr. ceneje in ker razmere tako Seemannove kakor Vaše svečarne poznam, tudi razumim, da morete pristno-voščene sveče toliko ceneje prodajati, ker tam je vse „im grossen Stiele“, pri Vas pa priprosto, pa tako pošteno, kakor pri g. Seemannu.

Slednjič Vam dovolim, da ta list, ako potreba tudi pri sodniji ali tudi sicer uporabite.

Spoštovanjem udani

Ed. Legat m. p., c. kr. kaplan.

Dalje je izjavil prečastiti g. E. Legat, kot zaslišana priča pred sodnijo med drugim to-le:

Zmeril sem nataněno na milimetre Kopačevo in Seemanovo svečo, ter jih prižgal in našel, da je nataněno, ene kot druge v 2 urah 5 cm. pogorelo, ne da bi bilo kaj kapalo — znamenje, da je bila Kopačeva sveča enake dobrote ko Seemannova in vrhu tega za 25 kr. boljši kup na kili. Tedaj take so bile tiste moje sveče, v kojih hoče g. Seemann po sili imeti parafin!

Jernej Kopač,
svečar v Gorici.

Dobro orgljarsko službo

želi takoj nastopiti **izurjeni abiturijent cecilijanskega zavoda.** 401 3—2

Več pové iz prijaznosti uredništvo „Slovenca“.

Kwizdov fluid proti protinu
Mnogoletne preizkušeno, bolečine olajšujoče domače sredstvo. Okrepčujoče za vribanje pred in po dolgotrajnem tekanju.
Cena steklenici 1 gld. a. v., ½ stekl. 60 kr. a. v.
Glavna zaloga:
Okrožna lekarna v Korneuburgu.
Dobiva se v vseh lekarnah.
Paziti je na varstveno znamko in zahteva naj se izrecno
Kwizdov fluid proti protinu
332 (20 3) G.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da bi dobil **samo za 2 gld. 20 kr.** krasne in prekoristne stvari. **35 komadov za le 2 gld. 20 kr.** in sicer:

1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo, s triletnim poroštvom;
1 krasno kravato za gospode iz čiste svile;
1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
1 oficirska usnjata denarnica;
1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni;
1 krasen prstan iz zlatoinimita z lepim kamenom;
1 krasno škatljico za smodke;
1 krasno cevko za smodke;
3 komadi zeló krasnih mehaničnih naprsnih gumb s ponarejenimi briljanti;
2 krasna gumba za zavratnik s patentovanim oklepnikom;
2 doublé gold gumba za manšete;
10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
10 komadov finih angleških pismenih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvarij sem prisiljen dati za dosedaj nečuveno smešno ceno 2·20 gld.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljneje vrne tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštnem povzetju po 345 5—5

krakovski razpošiljavnici ur

F. WINDISCH,

Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na deželi javljam najuljudneje, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter imam odslej **glavno zalogo** 336 52—6

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo

na Starem trgu

(pod Trančo) št. 1

poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jednem v obilo nakupovanje zagotavljajoč dobro blago po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani,

Stari trg. št. 1.

Gostilnica
v Mariboru

staro-sloveča, na zeló dobrem prostoru, z lepim vrtom, se proti zeló nizki najemnini oženjenemu pa vrlemu krčmarju kar hitro **oddá.**

Dopisi pod naslovom: **Eduard Kahn** v Mariboru, Kärntnerstrasse 33. 397 3-2

Tovarna cerkvene oprave.

Cerkvena oprava. — Umeteljno vezenje.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: **Franc Brückner.**

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd., pa tudi **cela mašna obleka** v najpravilnejši obliki. 12 24—11

Cerkveni paramenti.

Čast mi je naznanjati slavnemu p. n. občinstvu, kakor tudi gg. mizarjem, da sem otvoril z dném **8. februvarija**

V Ljubljani na Bregu št. 20.

pleskarsko in lakirarsko obrt.

Moje 25letne izkušnje v tej stroki mi omogočujejo izvrševati vsako delo najfineje, najsolidneje, ne da bi mi se bilo bati konkurence, in po najnižjih cenah ker sem pri tvrdki Eberl, kjer sem delal skozi 20 let, izvrševal najfineje imitacije vsakovrstnega lesa.

Z velespoštovanjem (296 16—8)

Josip Makovec,
pleskar in lakirar
na Bregu, Zoisova hiša številka 20.

Za pokrivanje

kakor tudi

za kritje barak

ponujamo v vsakej tudi največjej množini

po najnižjih cenah

prima in secunda

zarezane

strešnike

(Strangfalzziegel)

kakor tudi **nepremočni**

strešni klej

250 20 **(Dachpappe)**

zavoj *(to je 10 □ metrov) od* ***1 gld. 50 kr.*** *do* ***2 gld. 50 kr.***

in

nasade za dimnike

F. P. Vidic & Comp.

243 **Zadnja cena.** 9—3

Zadnja cena. — Zadnja cena.

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice 5

priporočam svojo zalogo **gvantnega blaga.** Imenujem posebno **štof** in **cajg** za **moške obleke,** kakor tudi **lepo volnato blago** in **lepi kamrik za ženska oblačila.** Tudi imam najnovejše **židane** in **volnate rute** in posebno močno **belo** in **rujavo kotonino** iz **prve tovarne,** kakor sploh vse v to vrsto spadajoče blago.
307 10-7

Zadnja cena.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič
v Ljubljani,
Špitalske ulice

priporoča **veliko svojo zalogo vsakovrstnega**

blaga za moške in ženske obleke

vzlasti **domačega in brnskega sukna**, razno **volneno blago za ženska oblačila, rumburško platno, cefir, tkanino, vsakovrstno hlačevino, vso podlogo in potrebščine za krojače**, dalje **svilnate, piketaste, platnene in bombažaste**

= glavne in žepne rute. =

Izborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izberi po zelo znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8, pol. Alojzijevišča

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše **izdelovanje**

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Trižaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: **garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih** itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi **v tapeciranje in dekoriranje dvoran in sob**, katere **tudi špalira**. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna **stavbinska ključarska dela** Izdeluje trpežno izdelana **štedilna ognjišča**, ima v zalogi **ključe iz aluminija**. Posebej še se priporoča v izdelovanje **cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.**

Delo trpežno in natančno, cene nizke.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladščičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan **raznovrstni štruklji, domača potvica** tudi v kosih in **kruh na vago.** — Priporoča se za naročila ob **primicijah, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.**

FR. TOMEC

pozlatar v Ljubljani, Streliške ulice št. 14 se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh **pozlatarskih del** in prenavljanja **altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov** itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

Dežnike

in

solnčnike

v

največji izberi

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Filip Fajdiga

mizar in založnik pohištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

Opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na izborno zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila **na vsakovrstno hišno opravo** po nizki ceni.

Ilustrovani cenik so na razpolago.

HENRIK ZADNIKAR

Izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo **zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic** itd. v raznem zlogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

Alojzij Erjavec pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje **raznovrstnega obutala** katero izvršuje od najpriprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje **civilne obleke** po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene **sedlarske in jermenarske proizvode** in sicer: **vsakovrstna sedla, konjsko opravo, biče** itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in poprave ter je izvrši po prav nizki ceni.

Frano Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi **v vsa v pleskarsko obrt** spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in méd priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lectar, trgovina z medom in voskom

v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.

Dobiva se tudi méd v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega **brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka.** Kupuje **méd v panjih, sodčkih,** pa tudi **vosek in suho satovje.**

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje **cerkvenih in sobnih del** po nizki ceni in priznano natančni izvršitvi. V zalogi ima **sv. razpela, okvire** (Goldleisten), slike, cofe, krogljice za vrvi itd.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

na Dunajski cesti štev. 7

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa **slikarska dela.**

Bodisi **dekorativna, cerkvena** ali fina **sobna slikarska naročila** izvršuje najnatančneje. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najpriprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkvena dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Največja in najcenejša

tvornica stolov in klopij

za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopališča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7, II. dvorišče

Stol iz trdega lesa, politiran v orehovi barvi, velja samo **1 goldinar.**

Karol Hinterlechner

čevljarski mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo **čevljarsko obrtnijo** zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov

v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v **njujino stroko vštevajoča se dela** v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata **oljnate barve** v ploščevinastih pusicah. Največja zaloga **karbolineja, maščobe za konjska kopita in usnje.**

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg štev. 11

se priporoča v najtančnejše izvrševanje vseh v **brivsko in vljasuljarsko obrt** spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemlčno čisti zdravilstveni

kranjski likêr

iz planinskih zelišč

Pristne je v steklenicah, ki imajo REGISTROVANA ZNAMKA etikete s tù natisneno varstv. znamko

J. Klauerja v Ljubljani „pri voglu“ pr. Škofiju

Ta **specijaliteta prve vrste** gledé dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovatelju in v vseh boljših špecerijah in v kavarnah.

Anton Belec-a

delalnica kleparskih, ključarskih in kovino-tiskarskih del

Specijalist — Specijalist

v Št. Vidu nad Ljubljano

za kritje zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzidanih štedilnih ognjišč. **Cerkvene svetilnice** so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Lorenc Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborno

— zaloga galanterijskega blaga —

po najnižji ceni od **6 kr. in višje.**

Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v **vezavo vsakovrstnih knjig.** Vsprejme tudi **knjigovezna galanterijska dela;** vse po najnižji ceni.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan svež

kruh in razno pecivo.

JERNEJ ČERMELJ

trgovina z južnim sadjem in zelenjadjo

v Ljubljani, Semenišče (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v

gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek

v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih **nagrobnih spomenikov,** prevzema in izvršuje vsa **cerkvena umetna** in **stavbena kamnoseška dela** po najnižji ceni.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga najboljših medikamentov.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Gledališke ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborno urejeno **podobarsko in pozlatarsko delavnico** v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Alojzij Vodnik

kamenarski mojster

Ljubljana, Kolodvorske ulice štev. 32, 34

priporoča: Največjo **zalogo** različnih **grobnih spomenikov** iz mramora, granita, sijenita; **križev** s cvetičami iz snežnobelega mramora itd. **Plošč za pohištvo** iz vsakobarvnih mramorjev. **Strojarske plošče** od gld 20·— naprej.

Edina zaloga: Porfir kot priznano najtrši materijal za hodnike, veže, dvorišča in kleti; **mramormozaik** za tlak po cerkvah, vežah itd., in lepe **šmirgelcement-plošče** od gld. 2·— □m naprej. 173 34—15

Delavnica za splošne izdelke za cerkve, stavbe in pohištva. — Obrisi in računi brezplačno na razpolago.

ALBUM

Ljubljana po potresu

(14. april 1895)

S 14 ilustracijami — Cena 25 kr.

100 kom. 20 gld.

Po pošti le proti vposlanim 27 kr.

Dobiva se v Katol. Bukvarni, pri Henr. Ničmanu in v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Zanesljivim razprodajalcem znaten popust!

260 1 — 396 10—3

Križev pot

z ličnim okvirom vred, 95 cm. visok, popolno izgotovljen, je **na prodaj** za nizko ceno

65 goldinarjev.

FR. TOMAN,

podobar in pozlatar v Ljubljani,

9 251 Križevniški trg štev. I. 393 3—3

Želodčne kapljice

koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom

Marijinceljske kapljice.

Te kapljice so zelo prospešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšujoče, ustavljajo krč in krepčajo želodec); rabijo pri **napenjanji** in **zapečenosti preobloženem želodcu z jedili in pijačami** itd.

Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

479 41 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Umetniška in stavbinsko-kamnoseška obrt

Rudolfa Jegliča

256 3—1 **v Kranju**

se priporoča **v izdelovanje**

kamnoseških in podobarskih izdelkov

iz najrazličnejših vrst kamna.

Tu se izvršujejo naročila na zvunaj, isto tako **načrti** in **proračuni** in tu se nahaja večja, jako dobro izbrana **zaloga izgotovljenih nagrobnih kamnov** in raznoterih del po najreelnejših in najnižjih cenah. 380 3—2

Fran Stare,

sobni slikar, v Ljubljani, Breg št. 20 priporoča se v izvrševanje

vseh v dekoracijsko-slikarsko stroko spadajočih del 230 26-12

z zagotovilom **okusno-modernega dela** proti **zmerni ceni.**

Različne rastline, korenine, lubje in semena

166 30 *kupuje*

Adolf Hauptmann *v Ljubljani, Sv. Petra cesta 41.*

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,** železn. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franko.

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in rudeče orelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kisla voda.

6 25

Sprejme se

potovalni uradnik

proti dobri stalni plači in proviziji.

Prosilci-strokovnjaki naj vložijo osebno pismene ponudbe z referencami **do 30. junija** pri 392 3—2

generalnem zastopu v Ljubljani

c. kr. priv. zavarovalne družbe za življenje „Avstr. Phönix-a“.

Ustanovil leta 1767 Joh. Jak. Samassa v Ljubljani.

C. in kr. dvorni

zvonar 60 12—6

Albert Samassa

v Ljubljani.

Livarna harmonično in melodično ubranih

ZVONOV.

Zaloga **cerkvene priprave** iz masivnega brona, **svečnikov, lestencev, svetiljk, altarnih križev, kanon-tablic, loncev** za **cvetlice** itd.

Sesalnice

najboljše konstrukcije za razno uporabo: za **pivovarne, tovarne, rudnike** itd. itd.

Vodnjake (štirne)

popolne **vodovodne naprave, kletne sesalke** in **potrebščine, cevi iz kovanega železa, cevi iz gumija** in **konopne cevi,**

vsakovrstno kovinsko blago

kot: **različne pipe in ventile, predmete za sklepanje in zapiranje pri napeljavah cevij, priprave za kopališča, varnostne priprave za parne kotle, mazilne priprave** itd.

Livarna za medenino in kovino po modelih.

Odlikovana zaradi njenih zdravilnih lastnostij in mnogovrstnih slučajev, v katerih izvrstno vpliva, s **častno diplomo** in **zlato svetinjo** na **zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu** in **Genfu.**

Tinktura za želodec *lekarnarja* **Piccolija v Ljubljani**

je **izborno sredstvo,** katero **krepčá** in **zdrávi želodec** ter **pospešuje prebavljanje** in **deluje, da se telo odprè.**

To **tinkturo za želodec** razpošilja izdelovatelj **lekarnar Piccoli v Ljubljani** proti povzetju.

Zaboj po 12 steklenic velja gld. 1·36, po 55 steklenic gld. 5·26 (zaboj tehta 5 kgr.). Poštnino plača vselej naročnik. — Steklenica velja 10 kr. 617 50—30

Sarg-ov zdravstveno oblastveno preizkušeni

(Spričevalo: Dunaj, 3. julija 1887.)

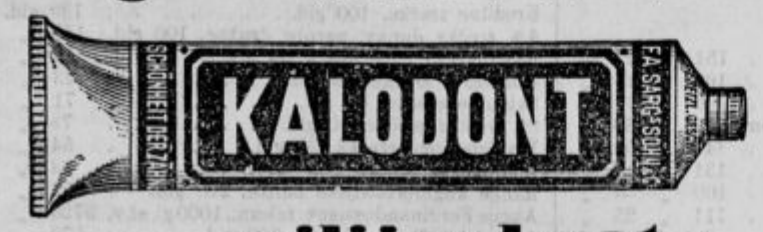

mnogo **milijonkrat**

preizkušen in potrjen, zobnozdravilstveno priporočan, je ob jednem najcenejše

zobe čiščeče in ohranjujoče sredstvo.

Dobiva se povsodi. 620 40—28

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh **v kurznem listu** zaznamovanih **menic in vrednostij**

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien, I. Bezirk, **Stefansplatz** Nr. 11, Parterre

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila

za gospode, gospé in otroke

na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za **kroj brez graje** in za **točno postrežbo** jamči tvrdka

J. C. Hamann

v Ljubljani,

ki s **perilom oskrbuje** mnogo **c. in kr. častnikov** in **c. in kr. mornarico.**

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja na zahtevo brezplačno. 206 13

Popolna razprodaja radi opustitve trgovine.

Po zdatno znižanih cenah razprodalo se bode

kuhinjsko orodje, okovi, obrtniško orodje, krtače, železne peči itd. itd. pri 400 10—3

Alb. Achtschin-u v Ljubljani, Gledališke ulice 8.

Pohišno opravo,

skladno za vrte,

v starogotiškem slogu za sobe

izdeluje in **stavbarsko mizarstvo** izvršuje po nizki ceni

Jakop Žumer

351 (12-5) (nasl. Zois-Götzl)

v Gorjah pri Bledu.

Na zahtevo se brezplačno pošljejo ilustrovani ceniki.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo uvedeno okusno in zdravo 395 26-2

gössko marčno pivo,

katero razpošilja tudi **v sodčkih** in **steklenicah.**

Restavracija je **priznano izvrstna z veliko dvorano za koncerte, družbe, društva** itd., ter **lepim senčnatim vrtom.**

Kegljišče je na razpolago.

Vhod tudi v Poljskih ulicah.

Vele-

častiti

duhov-

ščini

usojam si udano podpisana priporočati svojo priznano zanesljivo, vže 24 let poslujočo bogato

zalogo cerkvenih paramentov, blaga za vsakovrstno cerkveno opravo, čipek itd.

Izdelujem sama paramente v poljubnej obliki, istotako **bandera** in **prapore v različni velikosti, tudi krasno s pristnim zlatom ročno pozlačena ali vezena.**

Na željo **vpošljem paramente in blago na izbero, ali pa grem osebno k preč. in cenj. gospodom, da se dogovorimo ustmeno radi naročil.**

Ker **jamčim za najboljše blago,** prosim častite gg. naročnike, da blagovolé **vpoštevati mojo mnogoletno, pošteno trgovino in zalogo** ter jej dajo prednost pred tujimi tvrdkami, katerih izdelki se ne dajo natančno kemično preiskati.

Jaz **dobivam blago iz najboljših, povsem zanesljivih tovarn;** iz **prve dunajske,** ki je bila ustanovljena l. 1789. in obilokrat premovana, istotako iz **najslovitejše lijonske. Ker izdelujem predmete sama, torej morem postreči s poštenimi, dela vrednimi in sicer ravno istimi cenami, kakor če bi se naročevalo direktno iz tovarne, o čemur so se že mnogi na Dunaju kupivši gospodje duhovniki po njih lastnih izpovedbah osebno uverili.**

Velespoštovanjem

Ana Hofbauer

vdova dež. tajnika,

v Ljubljani, Gledališke ulice.

Ustanovljeno l. 1870

94 40—20

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najizbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, stenskih in ur s stojalom, budilnikov, zlatnino in srebrnino itd. itd.

po zdatno znižani ceni.

A. Vidiš krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju **Čudnu** v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takoj idiva, omislim si tudi jaz podobno uro.

Radi velike nesreče, katero je provzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za **prav ceno nakupovanje.**

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudneje.

Ceniki se zastonj razpošiljajo.

Edina zaloga **biciklov** in **raznih pristrojev za vozarenje** slovite tvrdke **Iv. Puch** v Gradcu. 285 13

Trgovina z železnino

ANDR. DRUŠKOVIČ

v Ljubljani, Glavni trg št. 10.

priporoča po zeló **znižanih cenah cement, železniške šine, traverze, cinkasto in pocinkano pločevino, železo za vezi, kovanja za okna in vrata,** sploh **vse,** kar se pri stavbah potrebuje. 252 20—13

Dunajska borza.

Dné 22. junija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld.	25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „	25 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „	05 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „	50 „
Ogerska zlata renta 4%	123 „	40 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „	50 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1083 „	— „
Kreditne delnice, 160 gld.	408 „	10 „
London vista	121 „	25 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 „	32½ „
20 mark	11 „	86 „
20 frankov (napoleondor)	9 „	62½ „
Italijanski bankovci	46 „	05 „
C. kr. cekini	5 „	67 „

Dné 21. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	151 gld.	25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162 „	25 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 „	75 „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „	60 „
Tisine srečke 4%, 100 gld.	147 „	50 „
Dunavske vravnavne srečke 5%	131 „	50 „
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	109 „	— „
Posojilo goriškega mesta	111 „	25 „
4% kranjsko deželno posojilo	99 „	25 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „	90 „
Prijoritetne obveznice državne železnice	224 „	— „
„ „ južne železnice 3%	171 „	65 „
„ „ južne železnice 5%	132 „	75 „
„ „ dolenjskih železnic 4%	99 „	— „

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld.	75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 „	— „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „	50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „	50 „
Salmove srečke, 40 gld.	71 „	50 „
St. Genóis srečke, 40 gld.	73 „	— „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	54 „	25 „
Ljubljanske srečke	23 „	— „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	172 „	50 „
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3720 „	— „
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	570 „	— „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110 „	— „
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	79 „	— „
Montanska družba avstr. plan.	98 „	50 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 „	25 „
Papirnih rubljev 100	130 „	50 „

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanje** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh **gospodarskih in finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svéti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Andrej Kalan. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.